

دوره نهم تقنینیه

جلسه ۵۱

صورت مشروح

مذاکرات مجلس

(بدون مذاکرات قبل از دستور)

اول آذر ماه ۱۳۱۲ - ۳ شعبان ۱۳۵۲

شماره مسلسل : ۵۹۵

قیمت اشتراك { سالیانه } داخله : ۲۵ ریال ، خارجه : ۱۰۰ ریال ، نك شماره : دو ریال

مطبعة مجلس

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز چهارشنبه اول آذر ماه ۱۳۱۲ * (۳ شعبان ۱۳۵۲)

فهرست مذاکرات

- (۱) تصویب صورت مجلس .
 (۲) تصویب لایحه پرداخت تعهدات معوقه وزارت پست و تلگراف .
 (۳) شور اول لایحه اصلاح ماده ۹ قانون سبیل احوال .
 (۴) موافق و دستور جلسه بعد - ختم جلسه .

(مجلس سه رجب ساعت قبل از ظهر بریاست آقای دادگر تشکیل گردید)

صورت مجلس روز دو شنبه ۲۹ آبان ماه را آقای مؤید احدی (منشی) قرائت نمودند * * *

۱ - تصویب صورت مجلس

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست ؟ (گفته شد - خیر) صورت مجلس تصویب شد . آقای وزیر پست و تلگراف
 ۲ - تصویب لایحه اجازه پرداخت تعهدات سال ۱۳۱۲ وزارت پست و تلگراف

آقای دولت شاهی (وزیر پست و تلگراف) بنده
 میخواستم تقاضا کنم لایحه که از کمیسیون بودجه گذشته
 است مطرح شود وقت زیادی هم نمیگیرد .

رئیس - آقای وزیر عدلیه هم موافقت میفرمایند که این
 لایحه را مقدم بداریم . خبر کمیسیون بودجه راجع به تعهدات
 معوقه وزارت پست و تلگراف قرائت می شود :
 خبر کمیسیون :

کمیسیون بودجه با حضور آقای وزیر پست و تلگراف
 لایحه نمره ۲۷۷۰۱ دولت راجع به بدون معوقه وزارت
 پست و تلگراف را مطرح و مورد دقت فرار داده بالاخره
 باین ماده پیشنهادی موافقت و اینک راجع آنرا برض
 مجلس مقدس میسرمانند .

رئیس - عین لایحه پیشنهادی دولت :

ساحت محترم مجلس شورای ملی
 مبلغ پانصد و هشتاد هزار ریال در بودجه ۱۳۱۲ وزارت
 پست و تلگراف و تلفن تحت ماده ۲ از فقره دوم
 مخارج غیر ثابت بعنوان (اعتبار برای تعهدات معوقه که
 در نتیجه پیش آمدهای غیر اختیاری و غیر قابل احتراز
 علاوه بر بودجه سنوات مربوطه ایجاد شده است) تصویب
 گردیده برای پرداخت آن ماده واحده ذیل را پیشنهاد و

* * * عین مذاکرات مشروح پنجاه و یکمین جلسه از دوره نهم تقنینیه (مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵)

دایر تندت نویسی و تحریر صورت مجلس

* * * اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

غائبین بی اجازه - آقایان : رحنا - ملک مدنی - دکتر امیر اعلم - مخلوچی - امیر ابراهیمی - نواب یردی - طهرانچی
 انبال - یونس آقا وهاب زاده - فرام - چایچی - کورس - معین آقا مهدوی - دکتر شیخ .
 دیرآمدگان بی اجازه - آقایان : امیدی - بیات - اعظم زنگنه - امتهداری - دکتر ادهم - مسعود ثابتی - امیر نیبور
 نیک پور - وکیلی - شریعت زاده - مسودی .

تقاضای تصویب آن را مینماید

ماده واحده - وزارتنامه مجازات مبلغ ۵۴۸۶۶۶/۶ ریال نهدان معرفه وزارت پست و تلگراف و تلفن را بشرح صورت ضمیمه پس از رسیدگی و تصدیق صحت آن از محل بانصد و هشتاد هزار ریال اعتباری که ضمن ماده ۲ فقره دوم بودجه ۱۳۱۲ وزارت پست و تلگراف منظور شده است تأدیبه نماید

رئیس - اشکالی نیست. آقایانیکه موافقت دارند ورقه سفید خواهند داد.

(اخذواستخراج آراء بعمل آمده نودودو ورقه سفید تمام شد)

رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رأی ۹۹ با کثرت نودودو رأی تصویب شد

۴- شور اول لایحه اصلاح ماده ۹

قانون سجل احوال

رئیس - خبر کمیسیون قوانین عدلیه راجع باصلاح ماده ۹ سجل احوال مطرح است. قرائت هم نمیشود برای اینکه الآن در فراکسیون قرائت شد. آقای وزیر عدلیه نگویا در آن راپورتنی که کمیسیون داده نظریاتی دارند بفرماید.

وزیر عدلیه (آقای صدر) - اینجانست به خبر کمیسیون يك اصلاحاتی در نظر آمده که یادداشت کرده و عرض میکنم. از ماده ۹ شروع میکنم بعد موارد اصلاح را عرض میکنم

ماده ۹ - نسبت باوراق هویتی که از لحاظ مشمولیت نظام وظیفه نظر باختلاف فاحش قیافه مورد اعتراض کمیسیون

مرکب از نمایندگان نظام وظیفه واحصائیه و سجل احوال و امنیه و نظمی و در هر حوزه اعم از مرکز و ولایات واقع شود باید اعتراض مذکور در طرف مدت ۴۸ ساعت در صورت عدم تصادف یا ایام تعطیل بحاکم محل یا نماینده او داده شود و حاکم مکلف است هیئتی را مرکب از نمایندگان عدلیه و ادارات فوق الذکر و یک نفر طبیب نظامی باشناخت نظام وظیفه و دو نفر از معتمدین محلی بانتخاب خود تشکیل داده و معترض و معترض علیه را دعوت نماید اصلاحی که اینجا هست یکی «یک نفر طبیب نظامی بانتخاب نظام وظیفه» لازم نیست که حتماً طبیب نظامی باشد. «یک نفر طبیب بانتخاب نظام وظیفه» این يك اصلاح مختصری است. یکی دیگر. طرز دادن اعتراض و تشکیل کمیسیون این طور بنظر بهتر آمد در آنجائی که میگوید «اول صفحه» «اعتراض مذکور در ظرف مدت ۴۸ ساعت در صورت عدم تصادف یا ایام تعطیل» اصلاحی که شده عرض میکنم (بوسیله حاکم به هیئتی مرکب از خود حاکم یا قائم مقام او و نمایندگان عدلیه و ادارات فوق الذکر و یک نفر طبیب بانتخاب نظام وظیفه و دو نفر از معتمدین محلی الی آخر) این اصلاح عبارتی است که بهتر بنظر آمد - دیگر مسئله اوراق هویتی که قبل از این تاریخ تصحیح شده است این تصحیح اوراق بیکی از دو شکل است. یا بموجب حکم محکمه عدلیه بوده یا بموجب تجدید نظر. مطابق ماده ۸ قانون سجل احوال مصوب خرداد ۳۰۷ در این موارد مشاهده شده است که آن تصحیحات گاهی برخلاف واقع اتفاق افتاده: چه حکم محکمه چه رسیدگی

تجدید نظر. اما حکم محکمه یا تجدید نظر در کمیسیون اشکالی ندارد که بنده عرض کنم ممکن است حکم هم گاهی اشتباهاً صادر شده باشد توضیحش این است: حکم همیشه بین دو نفر متداعین صادر میشود باظهارات و دلایل آنها محکمه رسیدگی میکند و حکم میدهد اشخاصی که تصحیح ورقه خودشان را از محکمه عدلیه خواسته اند اینطور همه که شکایت میکردند بمحکمه و باحضور نماینده سجل احوال و مدعی العموم رسیدگی میشود و حکم صادر شده است. یا هست در آنجا به حیثیت مشمولیت نظام وظیفه نظر نداشته اند و محکمه هم مطابق اظهارات معترض و نماینده اداره سجل احوال حکم داده - در این جا میتوانم بگویم که يك حقی از برای نظام وظیفه از نقطه نظر خدمت نظامی است که بر این حکم اعتراض کند. اشکال هم ندارد که بگویم اگر اعتراض ثابت شود و معلوم شود که آن حکم مبنی بر اشتباه بوده و این امر خیلی اتفاق می افتد که حکم اشتباهی صادر میشود بعد خود محکمه وقتی دید حکمی با اشتباه صادر شده آن را فسخ میکند و مجدداً حکم میدهد. این است که در این قسمت این طور بنظر آمد لایحه دولت قبلاً این بود که در تصحیح چه بوسیله حکم محکمه چه بوسیله کمیسیون تجدید نظر در همه احوال هیئتی که بعد ذکر شده است مرکب از وزیر عدلیه و وزیر داخله نمایندگان ارشد نظام رسیدگی کنند. بنظر آمد که حکم محکمه عدلیه بهتر این است بحکم خود عدلیه فسخ شود. این است که ماده این طور تنظیم شده بنده می خوانم «نسبت باوراق هویتی که قبل از تاریخ تصویب این قانون بموجب حکم قطعی عدلیه یا بموجب تجدید نظر مطابق ماده ۸ قانون سجل احوال مصوب ۲۰ امرداد ۱۳۰۷ تصحیح شده است مورد اعتراض نظام وظیفه از حیث مشمولیت نظام وظیفه واقع شود» این جا بایستی این توضیح را عرض کنم که در کمیسیون مذاکره شد بر این که خوب است این تجدید نظر مدتی داشته باشد. مدت دو سال در نظر گرفته شده بود ولی بعد از دقت معلوم شد دو سال کافی نیست.

برای این که اشتباهاتی که واقع شده اگر نظام وظیفه بخواهد اعتراضی کرده و تصحیح آنها را بخواهد ممکن است در دو سال تمام نشود که يك هیئت هائی تشکیل دهند و تمام نقاط بفرستند و در احوال اشخاص تجدید نظر کنند. این خیلی مشکل است. بنظر آمد که مدت ۵ سال باشد. در طرف مدت پنج سال از این تاریخ یعنی از تاریخ تصویب این قانون به بعد هر گاه اعتراضی دارند بدهند بعد بوسیله حکم محکمه یا بوسیله تجدید نظر رسیدگی و تصحیح شود. مقصود این است که این اصلاح این طور بنظر آمد که مدت ۵ سال باشد و جزو عبارت آوردیم مورد اعتراض اداره نظام وظیفه از حیث مشمولیت نظام وظیفه واقع شود نماینده اداره مزبور از تاریخ تصویب این قانون تا مدت ۵ سال در مورد اوراقی که بر طبق حکم عا کم عدلیه تصحیح شده می تواند بنوسط مدعی العموم محکمه که حکم داده بر حکم مزبور اعتراض نماید محکمه با اعتراض مزبور که بطریقت نماینده اداره نظام وظیفه و مدعی العموم طرح می شود با حضور معترض علیه یا وکیل او رسیدگی کرده در صورتی که اعتراض را وارد دید حکم سابق را فسخ کرده و حکم مجدد خواهد داد و حکم مزبور قابل استیناف و تمیز نیست و اداره سجل احوال نیز مکلف است ورقه هویت شخص معترض علیه را مطابق حکم محکمه تصحیح نماید. «این جا توضیحاً عرض میکنم چون قبلاً در حکم محکمه در تصحیح صادر شده بود حالا که مورد اعتراض واقع میشود از طرف نظام وظیفه البته از نقطه نظر سن است و در این رسیدگی همیشه رسیدگی معترض ناک با حضور متداعین اصلی رسیدگی میشود قاعده این طور است مطابق قانون اصول محاکمات عدلیه باین اعتراض با حضور شخص معترض علیه و نماینده اداره سجل احوال و مدعی العموم رسیدگی میشود و این رسیدگی البته ادق است از رسیدگی سابق از حکمی که ثانیاً از این محکمه صادر شده اگر فرض کنیم حکم اولی را محکمه فسخ کرد و حکم ثانی داد این تصحیح در همه جا باید مؤثر باشد یعنی در امور حقوقی راجع به خود آن شخص راجع با اداره سجل احوال راجع به نظام وظیفه در همه جا

- اسامی رأی دهندگان - آقایان: میرزا موسی خان سرآت - مؤید احمدی - خواجوی - دکتر انعم - دادور - میرزا محمد خان وکیل احمدی - حاج تقی آقا وهاب زاده - دهبانی - دیستانی - هدایت - شریعی - میرزائی - دکتر احتشام - دکتر سیمی - مسعودی خراسانی - دکتر سنک - دهستانی - روحی - هزارجریبی - نوبخت - شاهرودی - ایزدی - ارگانی - افشار - دکتر بهرامی - کازودونی - خا الاسلامی - مولوی - دکتر نزل ایلی - آقصر - منعم سنک - ملک مدنی - کفکی - فهیمی - اسعد - عراقی - بختیار سلطانی شیخ الاسلامی - طباطبائی دیا - دکتر ضیاء - مقدم - فتوحی - حاج محمد رضا بهیانی - جرجانی - امیرنیر - یانماکو - غروی - افندی - مسعود ثانی - حبیبی - عدل - میرزا طلیحان وکیل - صفاری - بنگدار - حبیبی - میرزا یانس - اعظم زنگه - محمد شیانی - وهبری - دبیر سهرابی - پناهی - شریعت زاده - پارسا - طالش خان - سید کاظم یودی - اعتبار - دکتر لقمان مؤیدنواسی - حاج فلاحین ملک - نازی - محیط - اسکندری - حاج میرزا حسین خان فاطمی - کمال - شیرازی - محسنان فراگوزلو - سهراب خان ساکینان - هراز - کاشف - اسامی - مزدومی - دکتر ملک زاده - نصف - پاستانی - پور مرتیبه - محسنی میرزا دولتمانی - لاریجانی - دکتر طاهری - ملک زاده آملی - علوی سزواری - سید محمد تقی طباطبائی.

معتبر است و آثارش همه جا یکی است زیرا حکم قطعی است بعد از رسیدگی با اعتراض - بر خلاف آنچه می شود این تصحیح بموجب رسیدگی کیسیون تجدید نظر می شود این جا چون از نقطه نظر مشمولیت نظام وظیفه رسیدگی می شود تأثیرش از همین است فقط و اثرات دیگر بموجب آن ورقه باقی خواهد بود نسبت به شخص خود او.

قسمت جمله دوم (در موارد اورافی که بر طبق تجدید نظر بموجب قانون سابق الذکر تصحیح شده - از تاریخ تصویب این قانون تا مدت پنجسال - بتقاضای نماینده نظام وظیفه کیسیون مرکب از وزیر عدلیه وزیر داخله رئیس اداره نظام وظیفه عمومی رئیس اداره احصائیه و سرجل - احسوال و يك نفر نماینده ارشد از طرف وزارت جنگ تعیین و باورافی مذکوره رسیدگی کرده رأی خواهد داد - رأی مذکور قطعی و غیر قابل اعتراض است ولی این رأی منحصرأ از حیث مقررات راجعه بنظام وظیفه مؤثر خواهد بود. بنا بر این توضیحی که راجع بمدت عرض شد تبصره اولی که در کیسیون گذشت دیگر لازم نیست برای اینکه آن تبصره این بود که تا مدت دو سال میتوان تجدید نظر کرد حالا چون در ضمن خود ماده تاریخ یعنی مدت تعیین شده است و پنجسال است دیگر احتیاجی باین تبصره نیست و خوبست از ماده حذف شود. پس تبصره دوم تبصره اول میشود - محل اعتراض نسبت باورافی هیت سکنه قراء و بلوک ... اینها دیگر اعتراضی ندارد. تا تبصره (۶) که تبصره (۷) بود و حالا تبصره (۶) میشود و این است مجازات های مقرر در ماده ۴ و ۵ قانون مجازات مجرمین در امور نظام وظیفه مصوب ۲۳ مرداد ماه ۱۳۱۰ شامل کلیه اشخاصیکه تخلف از مقررات این ماده بنمایند خواهد بود.

این تبصره قسمت اولش یکقدری بنظر آمد که خوب نیست زیرا کلیه تخلفات از مقررات این ماده متناسب نیست که مجازات ماده ۴ و ۵ قانون مجازات مجرمین نظام وظیفه مصوب مرداد ۱۳۱۰ بآنها داده شود. آن مواد

و اولاد و بستگانش گرفته چون در قانون سابق نبود که خودش مجبور باشد در اداره سجل احوال حاضر شود هر کس میرفت و لوشخص بیکانه هم بود برای هر کس میخواست قبل از مسئله نظام وظیفه ورقه هویتی میگرفت آنوقت اشخاص هم نسبت بقاییدی که خودشان داشتند میرفتند سن اشخاص را یاسن خودشان را که ورقه هیت میخواست بگیرد یکی را زیاد و یکی را کم میگفتند یکی را زیاد می گفت و خیال می کرد که نان و چیزی بهش تعلق می گیرد یکی را کم می گفتند خیال میکردند مالیات یا عوارضی بهشان تعلق میگیرد از آن جهت کم میکرد ولی اورافی که صادر شده هیچ مورد اشکال نیست که از روی حقیقت نبوده است بعد از قانون نظام وظیفه چون اداره سجل احوال حقیقتاً يك اداره جدیدی بود يك اداره نازده بود مأموریتش هم چندان ماهر نبودند در قضایا این بود که بعضی اوقات اتفاق افتاده که اورافی هویتی که مردم گرفته اند از روی حقیقت نبوده است و دولت هم البته کاملاً مراقبت نموده اند مثلاً در موارد بخصوص سریعاً يك کسی رفته ورقه سی ساله چهل ساله گرفته ورقه هویتش را و این خلاف واقع و حقیقت است در صورتیکه اینطور نبوده است این مسلم است در خیلی از قضایا مسلم بوده است این بوده است که دولت مجبور بوده است که يك اصلاحاتی را قائل شود در مسئله سجل احوال. تا امروز هم يك اصلاحاتی شده و باز معلوم می شود که در مقام عمل يك اشکالاتی تولید شده که ماده ۹ قابل اصلاح است بنده چنانچه عرض کردم در فراکیسیون حالا قطع نظر از آقایان نمایندگان مجلس سایر مردم را هم بنده سراغ ندارم که يك فردی امروز در مملکت پیدا شود و عقیده اش این باشد که در مملکت نباید نظام وظیفه باشد این عقیده در هیچکس نیست البته باید در مملکت نظام وظیفه باشد و می توان گفت یکی از خدمات برجسته خیلی قابل تعجب دولت پهلوی قانون نظام وظیفه بوده است که حقیقتاً تمام اهالی مملکت که مشمول نظام وظیفه هستند مکلف هستند که بخدمت سربازی حاضر شوند این را کسی منکر نیست. این را بنده از روی حقیقت پشت این میز خطابه عرض میکنم بنده غالباً در نمایان قشونی که در خیابانها و معابر

صاحبمنصبان و افراد این قشون را می بینم حقیقتاً خودم هم آرزو میکنم که کاش سن من هم مقتضی بود بیکمدتی اشتغال به خدمات نظام وظیفه داشتم این است که تمام اهالی مملکت نسبت باین قانون هیچ ابداً نظرسوئی ندارند در این قسمت اشکالی در این لایحه که فعلاً تقدیم شده نیست ولیکن چندجا بنظر بنده اشکالات دیگری در قانون هست که میخواستم عرض کنم و آقای وزیر عدلیه در این جا جواب بدهند یکی این است چنانچه در فراکیسیون هم عرض کردم در اینجا بنویسد: (وظیفه خود را بمرض علیه ابلاغ و باپورت امر را بضمیمه دوسه تحقیقات بمرکز ارسال خواهد داشت) اگر شخص ممرض نشد آن کیسیون اولی در محفل رسیدگی کرده و تصحیح کرده شخص هم ممرض نشده دیگر این جا لزومی ندارد دوسه امر را بمرکز بفرستد که اسباب بزرگت شود این است که بنده عقیده ام این است که لفظ یا جمله علاوه شود که در صورتیکه طرف ممرض شد آنوقت دوسه امر را بمرکز بفرستد این يك اصلاحی است که بنظر بنده می آید و ممکن است پیشنهاد کنم که در شور ثانی این اصلاح شود و یکی هم اینجا این عبارت فقط با اجازه وزارت جنگ در هیئت دوم که اینجا ذکر شده با اجازه وزارت جنگ. بنده این جمله را معتقد نیستم این جا ذکر کنیم چرا؟ برای این که هیئت اولیه که رسیدگی کردند بعد هیئت دوم هم که رسیدگی کردند از دو شق خالی نیست یا وزارت جنگ ممرض است یا آن شخص ممرض است اگر وزارت جنگ ممرض است لابد تجدید نظر قائل خواهد شد و اگر آن شخص هم ممرض باشد باز تجدید نظر می شود که دیگر محتاج با اجازه وزارت جنگ نباشد که اگر شخص ممرض شد وزارت جنگ اجازه نداد آنوقت هیچ رسیدگی نشود این را بنده عقیده ندارم اگر وزارت جنگ ممرض است که تجدید نظر می شود اگر آن شخص هم ممرض است آن وقت آن باید رسیدگی بشود یکی هم در مسئله هیئت تجدید نظریکه از طرف وزارت جنگ معین خواهد شد اینجا يك جمله است که ظاهر جمله این است که این هیئتی که وزارت جنگ معین میکند يك هیئتی هستند غرض هیئت سابق چون اینجا سه هیئت است يك هیئت

در محل است يك هیئت در مرکز است يك هیئت هم
وزارت جنگ نمین میکند اصولاً در مسئله تجدیدنظر
چنانچه در حکایت هم اینطور است يك هیئتی که آمدند
و يك رأی دادند بعد تجدیدنظر شد از آن هیئت سابق
هم یکی دو نفر در آن هیئت باید باشند برای اطلاعات
الایه و شواهدی که دارند این هیئتی که وزارت جنگ
نمین میکند بکلی بیگانه از تصمیمات هیئت سابق هستند
باینکه در آن هیئتی که وزارت جنگ نمین میکند باید
دو نفر از آن هیئت سابق باشند یکی دیگر از اعتراضات
بنده زانهم آقای وزیر عدلیه در کمیسیون جواب دادند و
قانع شدم دیگر در آنخصوص چیزی عرض لمیکم یکی
هم راجع بمسئله تصحیح است او را برای هیئتی که در مذاکره
تصحیح شده است اینجا ذکر شده است که قابل استیفاء
و تمیز نیست بنده عقیده ام اینست که آنها هم باید قابل
استیفاء و تمیز باشد چون او را یکی که سابقاً تصحیح شده
یا در محاکم تصحیح شده با اینکه بر حسب همان قانون
سابق غیر از محاکم در خود نظام وظیفه تصحیح شده
در قسمت نظام وظیفه در شوق دولت نمین شده است که
هیئت دیگری مرکب از وزیر عدلیه و رئیس نظام وظیفه
مغتن می شود و رسیدگی میکنند ولی در او را یکی که
محاکم تصحیح کرده اند آنها ما قابل می شویم که
استیفاء و تمیز ندارد اینهم بطیده بنده برخلاف اصول
است محکمه اگر تصحیح کرده است امروز نظام وظیفه
معرض است اگر معرض شد محکمه یا بر له نظام وظیفه
وای میدهد یا بر له آن شخص در هر صورت استیفاء و تمیز
داشته باشد هیچ عیب ندارد این بود عرایض بنده البته
در شور لانی هم وقت می شود که این لایحه طوری بشود
که نه برای دولت اسباب زحمت شود و نه برای مردم

وزیر عدلیه - بنده در فرا کمیسیون جمله از فرمایشات آقای
دینا را جواب عرض کردم و حالا قدری مختصر عرض
میکم اینکه فرمودند که دو هیئت کافی است و اگر اعتراضی
نباشد لازم نیست که باید بنی مثل رسیدگی ابتدائی او را
قرار دهیم که اگر طرف استیفاء و تمیز نداد قطعی باشد
و دیگر لازم نیست که باید در مرکز و رسیدگی کند
بنده تصور میکنم این را بنام جهات نمیتوان با محاکم
محاکم مساوی گرفت يك فرقه ای دارد يك هیئتی در

محل تشکیل می شود و رسیدگی با اعتراض نظام وظیفه
میکند اینجا باید در همه جا این را در نظر داشته باشیم که
مدعی اداره نظام وظیفه است و این ماده نه اصلاً برای
اعتراض نظام وظیفه است باورانی صادره اعم از اینکه
اوراقی صادره درش تجدیدنظر شده باشد یا بموجب حکم
محکمه تصحیح شده باشد یا نشده باشد اساس ماده این
است و قبکه اداره نظام وظیفه و مأمورین آن اداره
اعتراضی کردند اولاً باید آن هیئتی که در محل تشکیل
می شود که عبارتند از حاکم بانفایت او و مدعی العموم
و رؤسای آن محل و متقدمین آن محل رسیدگی کنند
معلوم است که این يك رسیدگی اداری است ممکن است
در یکی از دو تقدیر اشباه شود بنا اعتراضی وارد
نباشد قبول کنند یا اعتراضی وارد باشد و قبول
نکنند یعنی بر له و علیه هر دو ممکن است این
رسیدگی خاتمه ید کند اینجا دولت خواسته است که
در هر حال چون اعتراضی است در يك ورقه هویتی که
صادر شده است از يك اداره دولتی این دو دفعه رسیدگی
بشود خواه اعتراض وارد باشد یا نباشد این برای اطمینان
و اعتماد خود دولت است و احتیاط هم مقتضی این است
که دو دفعه رسیدگی شود برای اینکه اعتراض آهنگر
زیاد نیست که نتوان رسیدگی کرد و اشکالی ندارد اما
اینکه در قسمت هیئت نهائی دفعه ثالث و کمیسیون ثالث
که با اجازه وزارت جنگ تشکیل می شود آنجا هم عرض
کردم این در صورتی است که معرض علیه با اعتراض خودش
باقی باشد اگر معرض علیه اعتراضی نداشته باشد و
تنظیم بشود پارسیدگی بقیع او تمام شود دیگر لازم نیست
که با اجازه وزارت جنگ يك کمیسیون ثالثی کمیسیون
نهائی تشکیل شود و همان دوتا کافی است پس این از
از قطع نظر اعتراض شخصی معرض علیه که به آن دو
رسیدگی اول اشکال و ایراد داشته است برای اینکه
اگر اعتراضات او طوری بوده است که وزارت جنگ
نی بیند که اگر اعتراض بر آن دو هیئت اولی وارد است
و آن دو هیئت اولی خوب رسیدگی نکردند اجازه
تشکیل يك کمیسیون دیگری را خواهد داد که البته
اشخاص هم مهتر هستند و رسیدگی خواهد شد و اما
اینکه تشکیل و انتخاب اعضایش با انتخاب وزارت جنگ

خواهد بود اینجا دیگر چاره نداریم برای اینکه ناچار
يك هیئت ثانی نیست اینجا که در قانون افراد و اعضایش
مغین شوند چون ممکن است تشکیل بشود و یا نشود
اشخاص هم با انتخاب وزارت جنگ است البته وزارت
جنگ هم بدون جهت قبول نکرده است این اعتراض را
مورد توجه دیده است که لازم دانسته است يك رسیدگی
ثالثی بشود و اینکه فرمودند محکمه عدلیه رسیدگی میکند
خوب است استیفاء و تمیز هم داشته باشد اولاً آقایان
توجه دارند اساساً این يك رسیدگی اداری است و يك
محکمه عدلیه بانام خصوصیات و شرایط اصول محاکمات
که رسیدگی بکند بمنزله دو تا کمیسیون خارج است از
حیث اعتبار و قوت و تدقیق و در همه اصلاحاتی هم که
در گذشته شده است این قید شده است که استیفاء و تمیز
داشته باشد و این چیز تازه نیست و بهتر هم همین است
استیفاء و تمیز عدلیه بقدری کار زیاد دارند که باین
کارها نمیرسند بهمان محکمه عدلیه که رسیدگی کرده
است کافی است

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

عراقی - بنده مخالفم

دقیقی - بفرمائید

عراقی - اولاً يك ماده است این لایحه و شور
اولس هم هست و آقایان يك نظریاتی ممکن است داشته
باشند و خیال میکنم خود دولت هم بدوقت نشود از این
که آقایان نظریات خودشان را بگویند که در شور دوم
اصلاحاتش بیشتر شود پس باید صحبت کرد مذاکرات
کافی است یعنی چه يك ربع ساعت است آمدیم و باید
صحت کنیم و اما راجع بلاوجه بده کاملاً موافقم برای
اینکه نعمان بنجولان الصحة و الامان. امان هم تأمین
نمی شود مگر در سایه قانون و باید افراد مملکت برای
مملکتشان خدمت بکنند و هیچکس موافق باین نیست
که نظام وظیفه در مملکت نباشد و جوانان مملکت هم
خدمتگذاری بمملکت خودشان نمایند و تمام مردم موافق
هستند چیزی که بنده میخواستم به آقای وزیر عدلیه تذکر
بدهم این است که اصل اداره سجل احوال چندین قسمت
خکم دارد یکی از قسمتهایش هم راجع بنظام وظیفه است
فلاً هم که آقای وزیر عدلیه این لایحه را آورده اند

راجع به همین ماده نه سجل احوال است که فقط و فقط
راجع بنظام وظیفه است و در سایر قسمتها هیچ نظری ندارند
اینکه آقای دینا فرمودند خیلی اشتباهات شده است در
قبل از قانون نظام وظیفه و بعضی ما خیال میکردند از آن
میدهند آمدند و زیاد گفتند شنشان را معلوم نیست که
آدم سی ساله از آدم چهل و پنجاه کمتر بخورد که
برای این سنش را زیاد کرده باشد همه مثل هم بخورند
یا مالیات اگر می خواستند بدهند معلوم نیست آدم سی ساله
با بیست و هشت ساله تفاوت داشته باشد. خیر. بنفیده
بنده هیچکدام از اینها نبوده فقط چیزی که هست و بنده
می خواهم عرض کنم این است که قبل از قانون نظام وظیفه
کسانی که رفته اند و ورقه هویت گرفته اند آنها را بنده
بچند نظر عقیده دارم که باید معاف بشوند (صحیح است)
از شمول این قانون و این ماده چرا چون آنوقت
نظام وظیفه در کار نبود و کسی نمیرفت عمداً سن بچه
خودش یا خودش را بملاحظه نظام وظیفه کم بگوید یا
زیاد بگوید (صحیح است) این است که در آن موقع هر
کس ورقه هویت گرفته باشد باید معاف باشد از تجدید
نظر (صحیح است) این است که بنده عقیده ام این است
که باید يك نبره در این قانون گذاشت که این قانون
شامل حال آنهایی که قبل از تصویب قانون نظام وظیفه
ورقه هویت صادر کرده و گرفته اند نشود (صحیح است)
و آنها از این تجدیدنظرها معاف باشند (صحیح است)
برای دولت هم يك امر خیلی مهمی از این قضیه واقع
نمی شود و تأثیر چندانی ندارد چرا چون آنوقت
يك قسمت مهمی از مردم ورقه نگرفته اند فقط يك
قسمت خیلی مختصر وعده کمی رفته اند و سجل احوال
گرفته اند (صحیح است) فقط چیزی که معلوم می شود
این است آنچه که دولت در نظر گرفته است بگویند که
اصل این اعتراض من باین اوراق هویتی که صادر شده
فقط برای نظام وظیفه است بنابراین وقتی که اینطور شد این علت
در آن اوراق قبلی نیست (صحیح است) و این را باید معین
کرد (صحیح است) این جا میگویند که چون بعد از قانون
نظام وظیفه بعضی ها آمده اند و می خواهند فرار کنند از
نظام وظیفه بعضی ها هم آمده اند خودشان یا اولیاءشان ورقه
هویت گرفته اند ممکن است عمداً قلب کرده باشند یا

اشتباهاً گرفته باشند این است که ما آمده‌ایم و میخواهیم اعتراض کنیم ولی قبل از تمام وظیفه که این خیال و این تصور عائد نیست (صحیح است) این است که بنده از آقای وزیر عدلیه که يك نفر از اعضای هیئت دولت هستند و تشریف دارند و سایر آقایان محترم وزراء خواهش میکنم که يك توجهی در این قسمت فرمایند و پیشنهادی هم حالا تقدیم مقام ریاست می‌کنم که در شور نانی در کمیسیون در این پیشنهاد صحبت بشود که نسبت باشخاصی که قبل از ۱۳۰۴ یا قبل از تصویب قانون نظام وظیفه و رفته هويت صادر کرده‌اند نسبت به آن اشخاص تجدید نظری نشود (صحیح است) و این قانون شامل حال آنها نشود (صحیح است) و الا نسبت بسایر قسمت‌هایش همگی مواظبیم الا آن هم خیلی ما محتاج به عده بنسبیم این است پیشنهادی که تقدیم میکنم

وزیر عدلیه - راجع به پیشنهاد آقای عراقی اینجا يك مطلبی را باید توجه بکنیم و آن این است که اداره سجل احوال بمعنای خودش و آن انتظاری که دولت داشته است یعنی مقصود بوده است آن طور نتیجه و مقصود نداده است باین معنی که ورقه هویتی که در آن نوشته میشود متولد فلان سال این باید بتمام جهات مؤثر باشد و در همه جا يك ورقه رسمی باشد که در هیچ مرحله از مراحل قانونی یا غیر قانونی تشکیک در آن نشود و قابل تشکیک نباشد مگر دعوی جمعیت نسبت بآن بشود مثل اوراق صادره از ثبت اسناد مثلاً یا حکم محکمه عدلیه. حقش این بود و می‌بایست اینطور بشود ولی خیلی واضح است که این غیر ممکن بود و ممکن نبود در عمل این اجرا بشود امکان نداشت و امکانش از این تاریخ ببعده است یعنی از وقتی است که قوانینی وضع شد برای اینکه متولدین را در روز و در ساعت خودش اطلاع بدهند متوقیان را هم اطلاع بدهند و این خصوصیات را که ملاحظه کنند آنوقت ورقه بعد از این البته صحیح و معتبر خواهد بود و در همه جا چه مراحل حقوقی و جزائی و چه از جهان دیگر و چه از حیث مشمولیت نظام وظیفه و غیر آن مؤثر است و دیگر محتاج بتجدید

نظر نخواهد بود و انشاء الله چند سال دیگر ما محتاج باین صحبت ها نخواهیم بود و اصل زمین این ماده تا چند سال دیگر ازین می‌رود و این صحبت ها هم تمام خواهد شد. اما حالا این پیش آمده است و اداره سجل احوال هم تقصیر نداشته است که بخوایم عرض کنم قصور یا تقصیر کرده اند در ایفاء وظایف خودشان. غیر برای اینکه وسائلی نبوده است. در اینجا يك اوراق مسأله يك علامات عمقی بوده است که دانسته بشود که این شخصی که امروز در سن نزدیک بیست و پنج یا بیست و شش سالگی است با در اواسط عمر است رفته است ورقه گرفته است حقیقه سنش چیست و در چه تاریخی متولد شده است. چرا جمله از اشخاص و افراد ممتازة مملکت داشته اند يك قرآنی یا زادالمادی که اولیاءشان در پشت آن نوشته اند روزش را هم میدانند ساعتش را هم میدانند که در چه موقعی تولد شده اند این البته صحیح هم بوده است ولی اکثریت مردم اینطور نبوده اند و اشخاصی که رفته اند خودشان اسم و هويت شان را عرضه کرده اند بداره سجل احوال يك چیزهای تخمینی گفته اند باز اگر پدرشان رفته باشد ممکن است يك چیز تقریبی گفته باشد نزدیک بواقع ولی خودشان که رفته اند با از اقربای شان که رفته اند هیچ ملاکی در دست شان نبوده است اینها همه با قطع نظر از مداخله مسئله نظام وظیفه که با وجود سن بعداً کم یا زیاد گفته اند یا ماور سجل احوال مثلاً يك غرضی باشد يك اعمال غرضی کرده باشد اسباب اشکال شده است غرض آن است اشخاصی هم که قبل از قانون نظام وظیفه رفته اند ورقه هويت گرفته اند اکثراً اینطور بوده است که نمی‌توان اعتماد کرد باینکه این صحیح است. حالا باید بگوئیم که ملاحظه که دولت دارد در مسئله نظام وظیفه و اهمیتی که باین داده شده است که قانون از برای آن گذشته است البته روی يك مصالح مهمه بوده است چرا باید بگوئیم يك عده از اشخاص و افرادی که حقیقه مشمولند هر چند اشتباه شده است در گرفتن

سجل احوال و تعدد هم نبوده است خارج باشند؟ هیچ دلیل ندارد برای اینکه وقتی که قانون در این تاریخ وضع شد که متولدین سال ۱۲۸۴ با اینطرف باید وارد در خدمت نظام بشوند پس این حقیقت که موجود شدن این معنی که موجود شد اینها مکلفند که این کار را بکنند ام از اینکه خروج آنها بوسیله حیل و تعدد فرار از این کار باشد یا نباشد و از روی اشتباه باشد تفاوتی از این حیث نمی‌کند مرحله مجازات که نیست این جا که بخوایم بگوئیم سوء نیت و سوء غرض درش دخالت داشته است البته مجازات میشود اگر نبوده است که معاف است خیر این يك اثر وضعی و طبیعی دارد مثل این که بگوئیم اگر يك کسی اشتباهاً ورقه سجلش را کم گرفته است در این تاریخ او کبیر نیست و این معتبر است. نه این اشتباه است و خلاف واقع است چه از روی تعدد باشد چه از روی اشتباه تفاوتی از حیث طبیعی نمی‌کند یعنی تأثیری در اثر وضعی ندارد و وادار کردن اشخاص برای خدمت نظام وظیفه يك امر جزائی نیست وظیفه محتملی است برای افرادی که باید آن را انجام بدهند بنا بر این بنده با این نظر آقا متأسفانه نمی‌توانم موافقت کنم

عده از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - پیشنهادات قرائت میشود:

پیشنهاد آقای مؤبد احمدی:

بنده پیشنهاد می‌کنم تبصره ۸ حذف شود.

پیشنهاد آقای دکتر طاهری:

پیشنهاد می‌کنم قسمت اخیر ماده که عبارت از سطر آخر صفحه دوم باشد تا آخر حذف شود با استثنای تبصره ۸ و تبصره ۸ هم حذف شود.

پیشنهاد آقای عراقی:

الحاق بماده نهم سجل احوال.

تبصره - چون منظور از این ماده تجدید نظر در اوراق هويت از لحاظ مشمولیت نظام وظیفه است لذا عطف بما سبق خود نکرده و کلیه اوراق هویتی که قبل از تصویب قانون نظام وظیفه از اداره سجل احوال وقت صادر گردیده‌اند از لحاظ مشمولیت نظام وظیفه غیر قابل اعتراض و این ماده شامل آنها نخواهد شد.

رئیس - آقایانی که با ورود در شور دوم این لایحه موافقت دارند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد

[۴ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه]

رئیس - اگر اجازه می‌فرمائید جلسه را ختم کنیم صحیح است جلسه آینده یکشنبه دوازدهم آذر ساعت قبل از ظهر دستور لوائح موجوده

(مجلس ۲۵ دقیقه بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه پرداخت نهیجات معوقه وزارت پست و تلگراف از محل بودجه سال ۱۳۱۲

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ ۵۴۸۶۶۶ ریال نهیجات معوقه وزارت پست و تلگراف و تلفن را بشرح صورت ضمیمه پس از رسیدگی و تصدیق صحت آن از محل باصدور هشتاد هزار ریال (۵۸۰۰۰۰) اعتباری که ضمن ماده ۲ فقره دوم بودجه ۱۳۱۲ وزارت پست و تلگراف منظور شده است تأدیبه نماید
این قانون که مشتمل بر یک ماده و صورت ضمیمه است در جلسه اول آذرماه یک هزار و سیصد و دوازده شمسی به موجب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

ملاحظات	مبلغ		درجه تاریخ ایجاد شده	شرح
	ریال	د		
	۲۱۸۹	۱۵	۱۳۰۷	قیمت ۱۹۴ ذوق پارچه از باب کیشرو شهریار
	۱۸۰۰		۱۳۰۶	تنه اشافه حقوق آقای حق شناس از فروردین لغایت بهمن
	۲۵۲۹	۲۵	۱۳۰۷	حقوق و عوارض گمرکی مصالح وارده در سال ۱۳۰۷
	۱۷۶		۱۳۰۹	مخارج ۵۱ تنه تلگراف انحصار هند و اروپا طلب دفتر زاهدان
	۲۲۲	۷۵	۱۳۰۹	طلب مشتمل بر عیدانه بابت قیمت سنگ خاگانی بی سیم نجف آباد
	۱۷۲	۶۰	۱۳۱۰	طلب سید محمد حجاز بابت قیمت سنگ
	۹۰۹۲۲	۲۵	۱۳۰۷	حقوق و عوارض گمرکی مصالح وارده در سال ۱۳۰۷
	۱۷۲		۱۳۱۰	خرج سفر از سلموز به تبریز ابوالقاسم خان احسانی
	۲۲۲۹		۱۳۰۵-۶	حق الکفاله آقای میر موسی خان حجازی
	۱۲۲	۵۰	۱۳۰۹	تنه حق الزوجه استاد باقر ممدار در شیراز
	۶۶۰۹۶	۴۰	۱۳۱۱	حقوق و عوارض گمرکی مصالح وارده در سال ۱۳۱۱
	۹۶۰۰		۱۳۱۱	کرایه دفتر پست و تلگراف رشت در سال ۱۳۱۱
	۶۸۰۹	۸۰	۱۳۰۷	کرایه محل سیم و مفره از بندر بهلوی چمدان
	۲۲۹۱۲۲	۲۵	۱۳۱۰	طلب اداره ملزومات کل بابت طبخ نهر و اوراق چلندر
	۲۴۰		۱۳۰۷	انگیزه دفتر خرم آباد در سال ۱۳۰۷
	۱۰۸۷	۲۰	۱۳۱۱	اسفالت ریوی جلو عملیات وزارتنی طلب بلده طهران
	۲۱۷۶		۱۳۱۰	تنه طلب کیانی زغال بابت قیمت آلات و ادوات
	۹۰۰		۱۳۰۶-۷-۸	حق الشرب سه ساله ۶-۷-۸ بی سیم کرمان
	۵۷۲۹	۲۵		کسری اعتبار ماده ۲۲ بودجه ۱۳۱۱ بابت قط و بنزین بی سیم
	۱۰۱۰		۲۰۸۹-۱۰	مال الاجاره دفتر خرم دره
	۱۶۶۵		۱۳۱۱	تنه خرج سفر آقای خواجه نوری در سال ۱۳۱۱
	۸۰۲۰	۳۰	۱۳۱۱	تنه مخارج جشن تولد اعلیحضرت مهابادی
	۱۲۵۸	۸۰	۱۳۱۱	مغایرات از خرداد لغایت اسفند طلب وزارت خارجه
	۸۵		۱۳۱۰	کسری قیمت پنجهزار کوبین وینس در سال ۱۳۱۰
	۵۴۸۶۶۶	۱۰		

صورت فوق ضمیمه قانون اجازه پرداخت نهیجات معوقه وزارت پست و تلگراف از محل بودجه سال ۱۳۱۲

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

بوده و صحیح است